

Rättsenheten
Per Heilborn
Direkt 010-2250404
per.heilborn@lansstyrelsen.se

Klagande:
Dala-Floda Vårdshus
Badvägen 6
786 95 Dala-Floda

Motpart:
Räddningstjänsten Dala Mitt
Lugnetleden 3
791 38 Falun

Delgivningskvitto

Överklagande av Räddningstjänsten Dala Mitt beslut om föreläggande att vidta åtgärder avseende brandsäkerhet, 2019-09-05, dnr 2019-000805-001

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att avslå överklagandet och ändrar det överklagade beslutet endast på det sätt att föreläggandet ska vara uppfyllt senast den 1 juli 2020.

Beskrivning av ärendet

Räddningstjänsten Dala Mitt (nedan räddningstjänsten) beslutade den 12 augusti 2019 att förelägga Dala Floda Vårdshus att åtgärda uppmärksammade brister i brandsäkerheten på fastigheten enligt 5 kap. 2 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor, förkortad LSO. Bristerna uppmärksammades vid tillsynsbesök som utfördes av räddningstjänsten den 16 juli 2019.

Föreläggandet avsåg följande punkter.

1. Kontrolljournal för larmanläggningen saknas.
2. Utrymningsvägar saknar nödbelysning.
3. Dörrstängare saknas / fungerar inte tillfredsställande.
4. Icke tillfredsställande brandcellsindelning.
5. Matsalen saknar vägledande markering.
6. Den mindre sidobyggnaden är inte ansluten till det automatiska brand- och utrymningslarmet.

Samtliga punkter skulle enligt föreläggandet åtgärdas före den 6 januari 2020.

Dala-floda Vårdshus har överklagat föreläggandet och framfört i huvudsak följande.

Punkt 2. Utrymningsvägar saknar nödbelysning.

Rubriceringen är felaktig och oförståelig. Det finns nödbelysning som lyser upp alla utrymningsvägar och är tillräcklig belysning vid sena ankomster till hotellet.

Punkt 4. Icke tillfredsställande brandcellsindelning.

Punkten berör 3 av verksamhetens 17 rum, ca 8 % av verksamhetens omsättning. Åtgärderna som föreslås går inte att utföra enligt den snickare som uppfört byggnaden. Byggnaden är hitflyttade från Tällberg och är ursprungligen från 1810-talet och återuppbyggd enligt gammal byggnadstradition. Hur har verksamheten kunnat bedrivas sedan dess? Räddningstjänstens utlåtande innebär att byggnaden måste tas ur verksamheten vilket kommer att skada densamma genom minskade intäkter.

Punkt 5. Matsalen saknar vägledande markering.

Vid besök i matsalen måste man komma in genom matsalens entré om man inte är hotellgäst och har visats runt av värdinnan. Varje hotellgäst checkar in vid receptionen och visas till sitt rum genom en guidad tur, där entrévägar påvisas. En restauranggäst, sittande i matsalen, kan se ut till hallen och entrédörren. Från matsalen till entrédörren är sträckan 2,5 meter. Vi upplever denna åtgärd som framför allt onödig men också mycket störande i matsalsmiljön.

Reflektion av myndighetsutövandet

Dala-floda Vårdshus bedrivs inom verksamheterna hotell, restaurang och konferens. Verksamheten är anrik och startade 1910 som sommarpensionat. Verksamhetens kärna är ledorden ekologisk och genuin. Det är ett väldigt unikt vårdshus.

Verksamheten är beroenden av uthyrning av samtliga rum för att kunna bedrivas. Dvs. för att kunna existera. Detta myndighetsutövande upplever vi som mycket okänsligt. De åtgärder Räddningstjänsten kräver innebär att verksamheten till sin karaktär måste ändras.

Motivering till beslutet

Avseende punkt nr. 2 i föreläggandet.

Installation av driftsäkrad nödbelysning (tex batteribackup) är en skäligen åtgärd då nyttan i förhållande till kostnaden är stor. Hotellverksamhet innebär sovande personer med begränsad lokalkännedom och nödbelysning behövs för orientering. Nödbelysning är ett krav vid nybyggnad, ombyggnad och ändring. Länsstyrelsen

uppfattar klagandens yttrande; om att nödbelysning finns; som att det råder en missuppfattning mellan nödbelysning och genomlyst vägledande markering.

Avseende punkt nr. 4 i föreläggandet.

Brandcellsindelning är grunden för dimensionering av byggnadens brandskydd och utrymningsvägar. Brandcellindelning begränsar utveckling och spridning av brand och brandgas inom en byggnad. Boenderum där personer väntas vara sovande ska utformas som egna brandceller för att medföra tillräcklig tid för utrymning och att konsekvenserna av en brand begränsas. En brand i angränsande utrymmen kan skapa rökfyllnad i boenderummen. Det är länsstyrelsens bedömning att åtgärden är skälig.

Avseende punkt nr. 5 i föreläggandet.

Installation av vägledande markeringar i matsalen bedöms vara en skälig åtgärd då nyttan i förhållanden till kostnaden är stor. Utrymmen där det inte är uppenbart var utrymningsvägarna är placerade bör förses med vägledande markering. Det byggnadstekniska brandskyddet som utgör en förutsättning för människors säkerhet och möjlighet till utrymning ska vara tillförlitlig och kan inte ersättas av rutiner från vårdhusets personal så som rundturer.

Länsstyrelsen gör sammanfattningsvis följande bedömning.

Det är länsstyrelsens uppfattning att de förelagda åtgärderna är skäliga. För att uppnå ett tillräckligt skydd för verksamhetens gäster är det av vikt att reglerna följs. Vad klaganden i övrigt anfört föranleder ingen annan bedömning. Länsstyrelsen beslutar därför att avslå överklagandet men sätter tiden för att genomföra åtgärderna till senast den 1 juli 2020.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 5 kap 2 § 2 stycket LSO får tillsynsmyndigheten meddela de förelägganden och förbud som behövs i enskilda fall för att denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen ska efterlevas.

Boverkets byggregler, förkortad BBR.

BBR 5:214 Verksamhetsklass 4 Hotell

Verksamhetsklassen omfattar utrymmen där det vistas personer som inte kan

förväntas ha god lokalkännedom, som har förutsättningar att själva sätta sig i säkerhet och som inte kan förväntas vara vakna.

BBR 5:31 Allmänt

Byggnader ska utformas så att det ges möjlighet till tillfredsställande utrymning vid brand. Med tillfredsställande utrymning avses att personer utrymmer, med tillräcklig säkerhet, inte utsätts för nedfallande byggnadsdelar, hög temperatur, hög värmestraålning, giftiga brandgaser eller dålig sikt som hindrar utrymning till säker plats.

BBR 5:341 Vägledande markeringar

Med vägledande markeringar avses skyltar eller liknande som vid utrymning ger vägledning så att utrymning inte hindras av svårigheter att orientera sig i byggnaden. Vägledande markeringar ska finnas i utrymmen som är svårorienterade. Krav på vägledande markeringar finns även i BBR 5:354. Där krav på vägledande markering finns ska belysningen eller genomlysningen av vägledande markeringar ha säkerställd strömförsörjning motsvarande nödbelysning enligt BBR 5:343.

För utrymmen där krav på vägledande markering gäller ska skyltar eller liknande finnas i anslutning till de dörrar och fönster som är avsedda för utrymning. Skyltar ska utformas som gröna skivor med tydliga vita symboler och ska lätt kunna uppmärksammas.

BBR 5:343 Nödbelysning

I byggnad eller del av byggnad där nödbelysning föreskrivs ska nödbelysningen möjliggöra utrymning vid strömavbrott. Nödbelysningen ska vid brand fylla sin funktion i de delar av byggnaden som inte är i brandens omedelbara närhet. Vid strömavbrott ska nödbelysningen ge avsedd belysning under minst 60 minuter. Nödbelysning ska finnas i samtliga trapphus, som är utrymningsvägar, i byggnader med fler än åtta våningsplan.

Krav på nödbelysning finns även i avsnitt BBR 5:354

BBR 5:35 Särskilda krav för olika verksamhetsklasser

BBR 5:354 Verksamhetsklass 4

Utrymmen i verksamhetsklass 4 ska förses med anordningar för tidig upptäckt och varning i händelse av brand.

Utrymmen i verksamhetsklass 4 ska vara försedda med vägledande markeringar för utrymning. Utrymningsvägar ska vara försedda med nödbelysning. Anslag med utrymningsplan ska finnas i varje gästrum.

BBR 5:534 Dörrstängare

Dörrstängare ska installeras när detta är en förutsättning för brandskyddsutformning. Systemet ska utformas så att det, med hög tillförlitlighet, säkerställer att brandcellsgränserna upprätthåller sin funktion.

BBR 5:54 Särskilda förutsättningar

BBR 5:544 Verksamhetsklass 4

I verksamhetsklass 4 ska brand- och brandgasspridning begränsas mellan varje gästrum eller svit med avskiljande konstruktion.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Daniel Eriksson med jurist Per Heilborn som föredragande och med beredskapshandläggare Johan Erikson som deltagande.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

- Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Bilaga Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen i Dalarnas län antingen via e-post; dalarna@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen i Dalarnas län, 791 84 Falun.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- person- eller organisationsnummer,
- telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det),
- e-postadress, och
- annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, dalarna@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 00 00. Ange diarienummer 10949-2019.